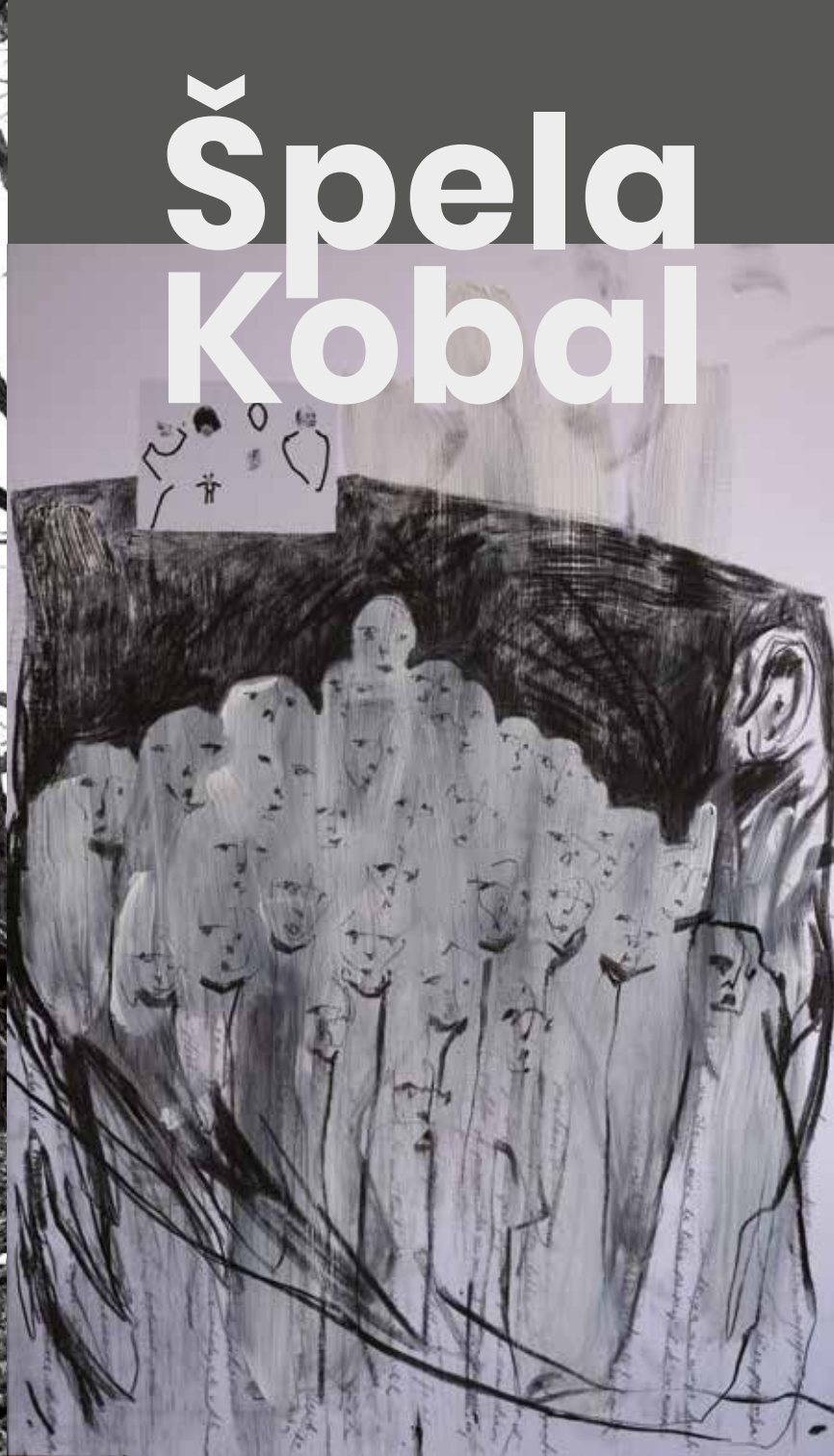


Maja Šivec



Špela Kobal



Galerija DLUM, Maribor
21. 7. – 6. 8. 2021

Maja
Šivéc

Golo telo je najbolj nazorno razgaljenje človeka. Čeprav v zgodovini človeške misli in umetnosti akt predstavlja večno aktualen, intriganten in še vedno tabuiziran žanr, je pravzaprav nosilec najvitalnejšega in morda najbolj nagonskega znamenja življenja, energije, strasti in upiranja minevanju. Morda je ravno zato prav golo telo idejna nit vsega dolgoživega, vedno bolj vidnega in neustavljivo izpovednega ustvarjalnega fotografskega zagona Maje Šivec.

V svojih fotografijah Maja namreč ne razgalja telesa zgolj v njegovi fizični pojavnosti, pač pa ga prikazuje venomer v jukstapoziciji najbolj iskrenega, resničnega in temačnega v človeku. Pomemben ji je zaupen odnos in predaja soudeležene v njenih 'platnih', to, kar se ustvarja med njo in fotografiranim modelom – stik, ki zahteva od vsake strani objektivna soočenje samega s seboj in zato kontrastno temelji na ločenosti. To je podstat vsake – tako tehnično kot vsebinsko dovršene fotografije – vendar še daleč ni vse. V likovnem smislu so ji bistvene zlasti uravnotežena in izčiščena kompozicija in z njo premišljena perspektiva ter umerjena svetloba – pa naj si bo naravna ali raje studijska – in senca, s katerima bodisi

poudarja telesnost ali pa elegantno mehča objekt, usklajeno z intimnim izrazom fotografiranja. V goloti teles – osamljenih, v manjši množici ali najpogosteje v dvoje, kar ohranja tudi na delih pričujoče razstave – je umetnica skozi leta prepoznavala in raziskovala mnoge zgodbe in sporočila, ki jih poudarja kot ključno vodilo njenih odločitev o izboru fotografij.

Do fotografij in fotografskih instalacij na tokratni razstavi – s katerimi drugače kot poprej vpenja v svoja dela prostor obiskovalčevega soočenja s smiselnostjo predmetov, ki dopolnjujejo fotografije – je Majo vodila morda nepredvidljiva, a vendar logična pot. Pot vznemirjajočih odzivov na trenutno (ne)gotovo stvarnost, katero že dobro leto in pol zaznamuje maska – ta morda je zaščita, a je tudi simbolni kontrapunkt avtoričinemu preiskovanju emblema slečenega telesa. Maska gre z roko v roki s figovim listom, atributom Adama (in Eve), ki v sramu in prepričanju o svoji zmoti iluzorno zakriva to, kar človek je, da bi bil to, kar misli, da bi moral biti.

Prav iz opusa, naslovljenega z imeni prvih staršev, ki jih naseljujejo naravna telesa dvojic nasprotnih spolov – navadno sklenjena

Maja Šivec

v odnosu dotika – se je presnovila in rodila serija fotografij, ki na tak ali drugačen način nosi podobo kurentove maske oziroma kape. Oba namreč, tako Adam kot Kurent, sta arhetipa prvobitnosti, človeškosti in zmotljivosti, sta simbola geneze spremembe in vseh nasprotij.

Na Majinih razstavljenih fotografijah slečeni kurenti – čvrstih in od svetlobe kot dih nežnih teles – stopajo tihi in bosí po hladnem polju, in s katerega počasi koprne sneg, v dvojicah iščejo bližino varnih objemov in zaupnih dotikov, obdani pa so ali z od zime še surovo naravo ali s praznim ateljejskim prostorom. Po starem verovanju je kurent demon, je staro slovansko bajeslovno bitje, ki odganja vse slabo, prinaša srečo in zadovoljstvo ter v deželo vabi pomlad. Kot tak je prisoten marsikje, najbolj pa je prežet v miselnosti in kulturi Dravskega polja. Zato ni čudno, da je postal, barvit in metaforično večplasten, lik mnogih, ne samo likovnih umetniških zvrsti. Najdemo ga v opusu fotografa Stojana Kerblerja (1938–), najbolj pa je kurent – čeprav pomensko odstopajoč v svoji groteskno-baladni podobi – prepoznaven

v delih Franceta Miheliča (1907–1998). Prav z njimi lahko potegnemo vzporednico tudi v navezavi na Majino fotografijo. Če je bil Miheliču kurent manifestacija vsega neznanega v njem samem, potem so kurentove kape na razgaljenih telesih fotografirancev Maje Šivec insignije kolektivne podzavesti zdajšnjosti, besede utišane iz prepričanja o nujnosti molka in iz preživetvenega nagona. Zgolj preživeti ali (res) živeti, osvobojen spon predsodkov in zadržkov, skrivati se ali se odkriti – vse to so vprašanja, ki so vsaj preletela zavest vseh nas, ki živimo tukaj in zdaj, Majo pa prevzemajo mnogo bolj intenzivno. Pravzaprav tako močno, da so v njenem umetniškem izrazu ustvarila nove ostre tematske in sporočilne zavoje. Po njih se umetnica navidez giblje provokativno (Maske dol!), a bolj kot to lahko v njih razbiramo vseobsežno upanje, da v vsem – kar smo in kar doživljamo – vedno ohranimo lastno iskrenost in bližino.

Kristina Prah



01. Kurent in Vesna, 2021,
fotografija, 45 × 30 cm

Maja Šivec

Rodila se je 8. aprila 1975 v Slovenj Gradcu. Leta 2001 je absolvirala na Ekonomsko-poslovni fakulteti v Mariboru, po študiju pa se je popolnoma posvetila kreativni fotografiji. Leta 2009 je ob delu na Pedagoški fakulteti Maribor vpisala Likovno umetnost in leta 2013 pridobila naslov profesorica likovne pedagogike. Dlje časa je bila zaposlena v Fotoklubu Maribor, katerega članica je postala leta 2000. Od leta 2013 do 2017 je bila članica izvršnega odbora Fotografske zveze Slovenije in izvršnega odbora Zveze kulturnih društev Maribor. Vodi in udeležuje se fotografskih seminarjev, delavnic in kolonij. Serijo aktov bodočih mamc Novo življenje je leta 2010 predstavila v Koroški galeriji likovnih umetnosti, serijo moških aktov Dvojice v Fotogaleriji Stolp, leta 2019 je izbrana dela na razstavi Kontrasti (s Sandro Požun) prikazala v Galeriji mesta Ptuj, 2021 je serijo aktov Telo in gesta prikazala v galeriji Azit v Seulu. Imela je preko 50 samostojnih razstav, skupinsko razstavlja tako doma kot v tujini, za ustvarjalnost na področju fotografije pa je prejela številna priznanja in nagrade. Od leta 2011 je samozaposlena v kulturi. Živi in ustvarja v Mariboru.

Nagrade (izbor):

2004 – “1. dan republike Slovenije v EU”, Poljska, nagrada;

2005 – “Slovenske fotografinje se predstavijo”, Galerija Kosove graščine, Jesenice, diploma;

2005 – “Erotica 2”, Galerija Photon, Ljubljana, nagrada občinstva;

2008 – “32. zagrebški salon”, Zagreb, zlata FIAP medalja za kolekcijo fotografij Bodoče mamice;

2008 – “Mednarodni salon Japonske”, The Asahi Shimbun, Japonska, nagrada Japonskih fotografskih združenj.

Kontakt:

GSM: 00386 (0)31859511

e-naslov: fotomajagmail.com

<https://majasivec.weebly.com>

02. Dotik Pomladi, 2021,
fotografija, 45 × 30 cm

MAJA ŠIVEC / ŠPELA KOBAL





03. Klic klitja, 2021, fotografija, 75 × 100 cm



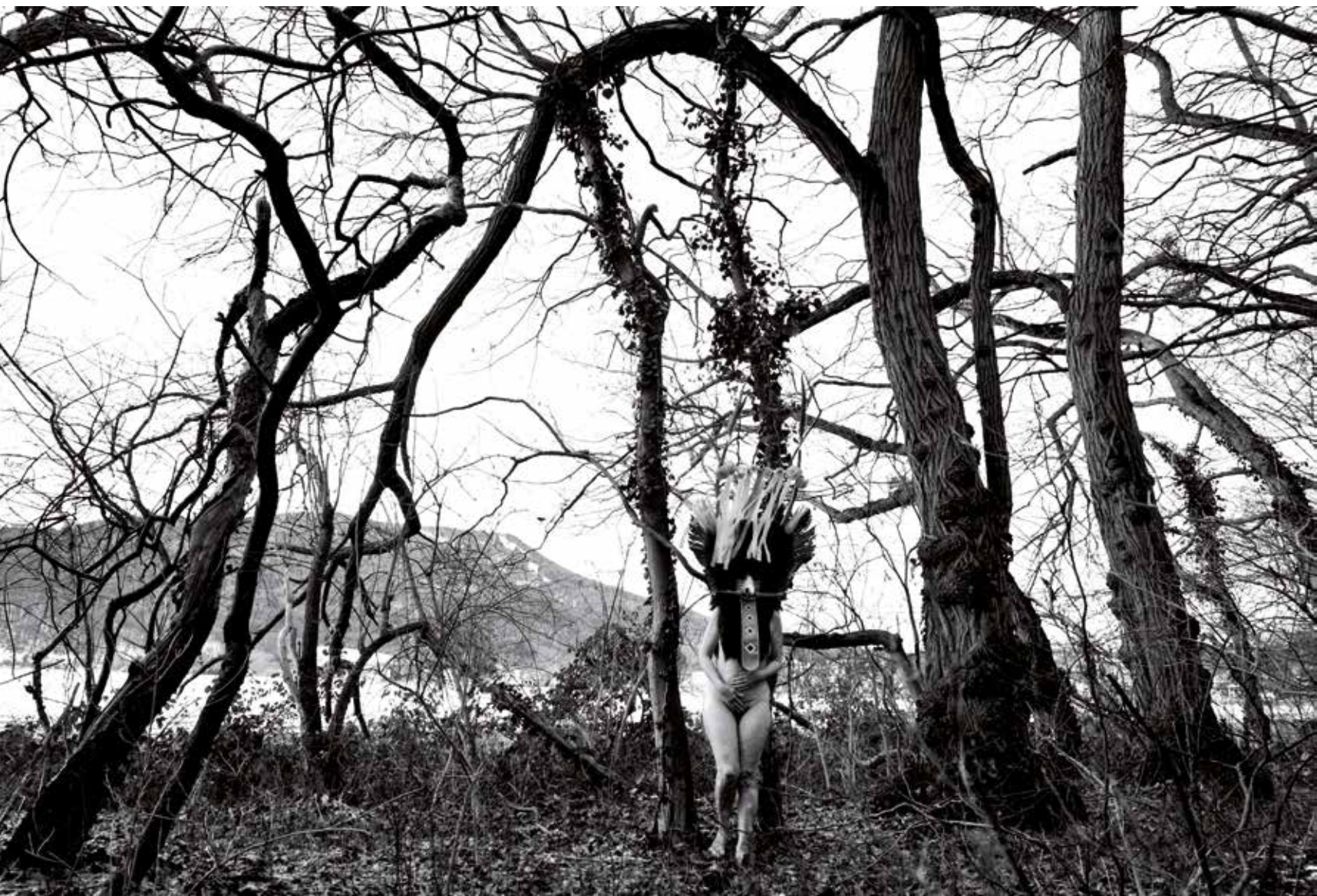
04. Odganjalci sramu, 2021, fotografija, 30 × 30 cm



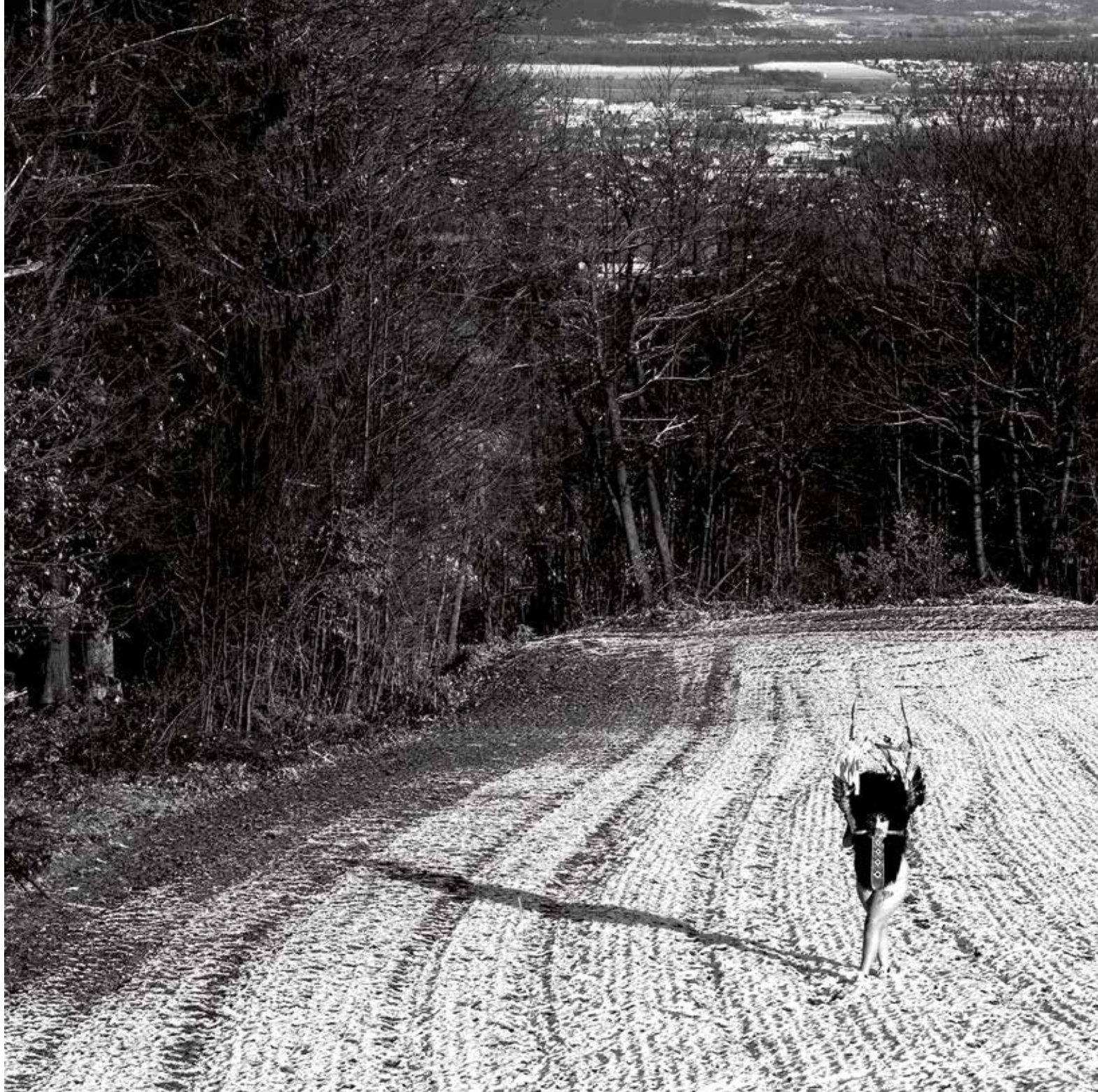
05. Jezik plodnosti, 2021,
fotografija, 45 × 30 cm

06. Poljub skritega, 2021,
fotografija, 45 × 30 cm





07. Gola ovijalka, 2021, fotografija, 30 × 45 cm



08. Pustna dolina, 2021, fotografija, 30 × 30 cm

Špela
Kobal

Umetnost je raziskovanje sebe in ni definicija človeka. Vsaka definicija je namreč zaznamovana s končnostjo, ki je absolut in absurd, saj je vse – kar je bilo, je in bo – podvrženo spremembi. Špela Kobal se prepušča raziskovanju same sebe in si dovoli v vsakem trenutku biti to, kar je, brez sodbe. Zato je lahko likovna pedagoginja, slikarka, kiparka in grafičarka, tetoverka, govorka. Lahko je, karkoli si zamisli, in lahko je nič od tega. V (ne)klasičnem umetniškem prostoru se giblje krajši čas in vanj suvereno in spontano prestopa in sestopa. Njena umetnost ni premišljena, ampak nastaja iz iskre občutja in iz radovednosti, kaj se lahko zgodi iz vzgiba dotakniti se platna, seči pod kožno povrhnjico, polzeti s prstnimi blazinicami po glini ali počrniti jih s suhim ogljem, ko pod njim bežijo besede, rojeva se iz opazovanja vezi, ki se poraja med njo kot ustvarjalko in nagovorjenim z njenim razpoloženjem v ustvarjanju. Med njeno lansko samostojno razstavo v Galeriji Media Nox in tokratno v Galeriji DLUM teče nevidna preja nič, v katerem ni nikoli nič, ampak mnogo in v katerem se predvsem razodeva resnica. Nič in ona sta tista, ki se Špele dotikata že nekaj časa, tako

nepopustljivo, da sta se na pričujoči razstavi staknila v naslovu in besedni zvezi Nič je Res. Črno bele fotografije in ponekod le njeni fragmenti, v katere je posegla v procesu digitalne obdelave v učinku kolažiranja, izpostavljanja in mestoma preprostega liniranja, so natisnjene na del platna ter nas prežamejo z občutkom melanholije, tesnobe in skrbi. Čeprav porajajo premisleke in (aktualna) vprašanja, so koncizno znamenje resnice – tistega, kar je vedno res, kar vedno obstaja in se ne spreminja. Kar pa ne obstaja vedno, kar se spreminja in zato ne more biti v nobenem trenutku res, je iluzija in je v Špelinih razstavljenih delih igriva likovnost njene hipne krokijevsko lahkotne risbe in prav takih, s prosto roko napisanih in prečrtanih besed, neustavljivega toka misli, kar najde analogijo tudi v izbrani likovni tehniki – ogljenem svinčniku, nefiksiranem na podlago. Najhitrejši vtis nam njena skicoznost beleži v primitivistični maniri Jeana-Michela Basquiata (1960–1988), vendar ju loči nespregledljiv in močan metrum avtoričine liričnosti. Tej navkljub pa črne razposajenosti njene poteze vseeno ni moč povezovati zgolj s prijetnimi občutki, v njih je namreč zaznati dvom, komentar, ugovor. Ta mimobežna

Špela Kobal

skicoznost bi lahko bila umetničin odziv na resnico, njena individualna izkušnja, ki pa – kot pravi avtorica – ni morda nič drugačna od izkustva koga drugega – edinstvenega ga delata samo lasten ego in njegovo prepričanje.

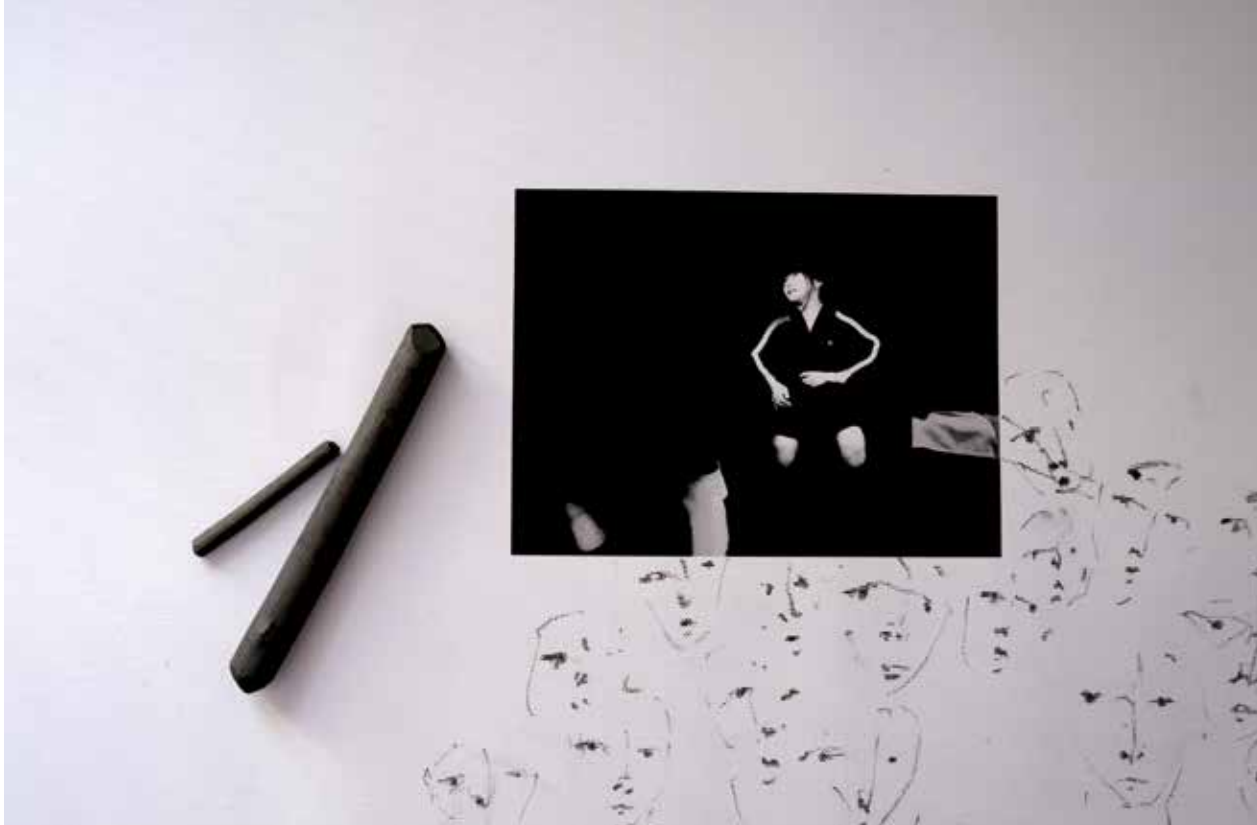
Dotik predstavlja prvi spoznavni jezik in je nujen temelj vsake kreacije in spremembe. Zato si umetnica želi, da opazovalec s svojim vstopi v ustvarjen dvoprostor resnice in iluzije, vabi ga, da se dotakne nespremenljive resnice in zabriše, s svojo prisotnostjo preoblikuje, kar predstavlja nestalnost in iluzijo. Verjame namreč, da nobena umetnost ni tako sveta, da se je ne bi smeli dotakniti, po drugi strani pa je pristen stik ključna sestavina spoznavanja, potešitve hrepenenja po in razumevanja česar koli. Tako nič – praznine, vakuuma bivanja in obstoja, ki

pa ga pravzaprav iščemo kot odrešenje in je zato v vsem tako prisoten in otipljiv – kot resnice – nedvoumne, efemerne ter bistva umetniškega ustvarjanja – in prav vsega vmes.

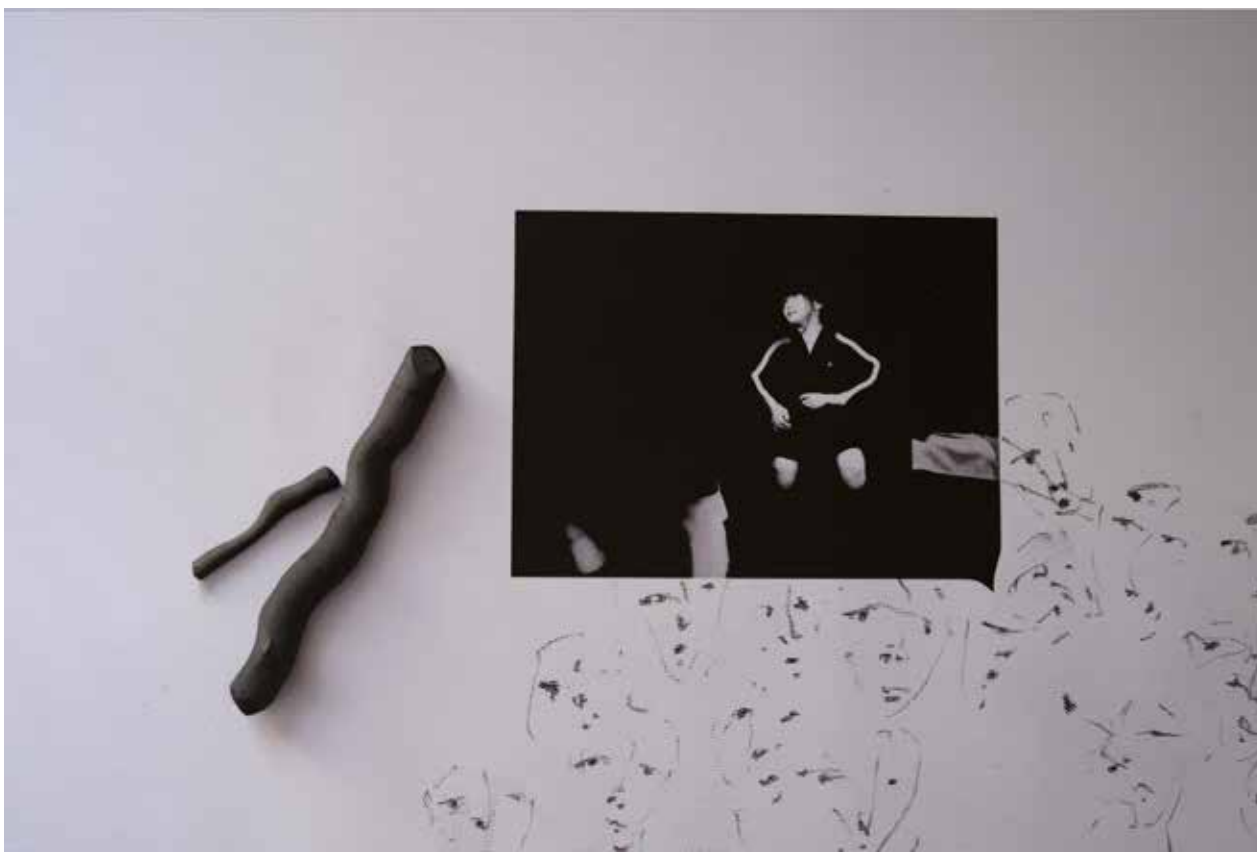
Resnica se pogosto zdi kot cirkus, poln senc in iluzij. Da bi slišali njeno glasbo in zaplesali z njo na glavnem odru, je potrebno odpreti čute ter vedoželjno spoznavati tok spremembe – ustvarjalni proces, najbolj osvobajajočo spremembo bivanja. Špela na razstavi povsem neobremenjeno odkriva svoje neskončno intimno potovanje kreacije. Mi pa lahko sprejmemo njeno vabilo in začnemo preprosto: od nič ali pa od resnice. Kjer koli začnemo in kamorkoli nas iskreno vodi naš dotik – vedno bo prav.

Kristina Prah

01. Nič jé res,
2021,
fotomontaža,
20 × 30 cm



02. Nič jé res,
2021,
fotomontaža,
20 × 30 cm



Špela Kobal

Rodila se je leta 1988 v Mariboru. Leta 2011 je diplomirala na Oddelku za likovno umetnost Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru. Že v času študija se je pričela aktivno ukvarjati s tetoviranjem ter pretežen del časa posvetila tej ustvarjalni smeri, ki je sčasoma postala tudi njen lasten in unikatni umetniški izraz, ki presega zgolj obrtništvo. Pri svojem delu nenehno išče navdih v najrazličnejših zvrsteh umetnosti in v tetoviranje vnaša elemente klasične umetnosti, kar sicer ni pogosto. Svoj umetniški svet širi predvsem z delom v tujini in nomadskim načinom življenja, ki ga omogoča tetoviranje. Ker ne gre za klasično umetniško zvrst, so ta znanja neakademskega značaja, a umetnici vredna njenega časa, enakopravno z znanji pridobljenimi v akademski sferi.

V letu 2018 se je ponovno aktivno posvetila ustvarjanju, ki je bilo začetni navdih – slikarstvu, grafiki ter kiparjenju.

Razstave:

2011 – Skupinska razstava Cikel razstav mladih umetnikov ArtNox – Odprto, Galerija Media Nox, Maribor;

2017 – TEDxSlovenija, javno predavanje “Želimo biti drugačni», Velenje: <https://www.youtube.com/watch?v=f-dkzcXX0Tg>;

2019 – Skupinska razstava keramičnih skulptur IMPULZ, Ex tempore Krško, KD Krško;

2019 – Razstava nagrajencev natečaja Na meji nevidnega (2. mesto za kiparsko delo Egoist), Gospodarsko razstavišče, Ljubljana;

2019 – Skupinska razstava Obnovoletna razstava DLUM'99OLD, Galerija DLUM, Maribor;

2020 – Samostojna slikarska razstava, naslov: NIČNINIČ, galerija Media Nox, Maribor;

2020 – Skupinska razstava in publikacija: “Third International Biennial of Artworks on Paper, Prijedor 2020”, Srbija.

Več:

<https://iamdada.blog>

https://www.instagram.com/da.da._./



03. Nič je res, 2021, fotomontaža, 20 × 30 cm



04. Nič je res, 2021, fotomontaža, 20 × 30 cm

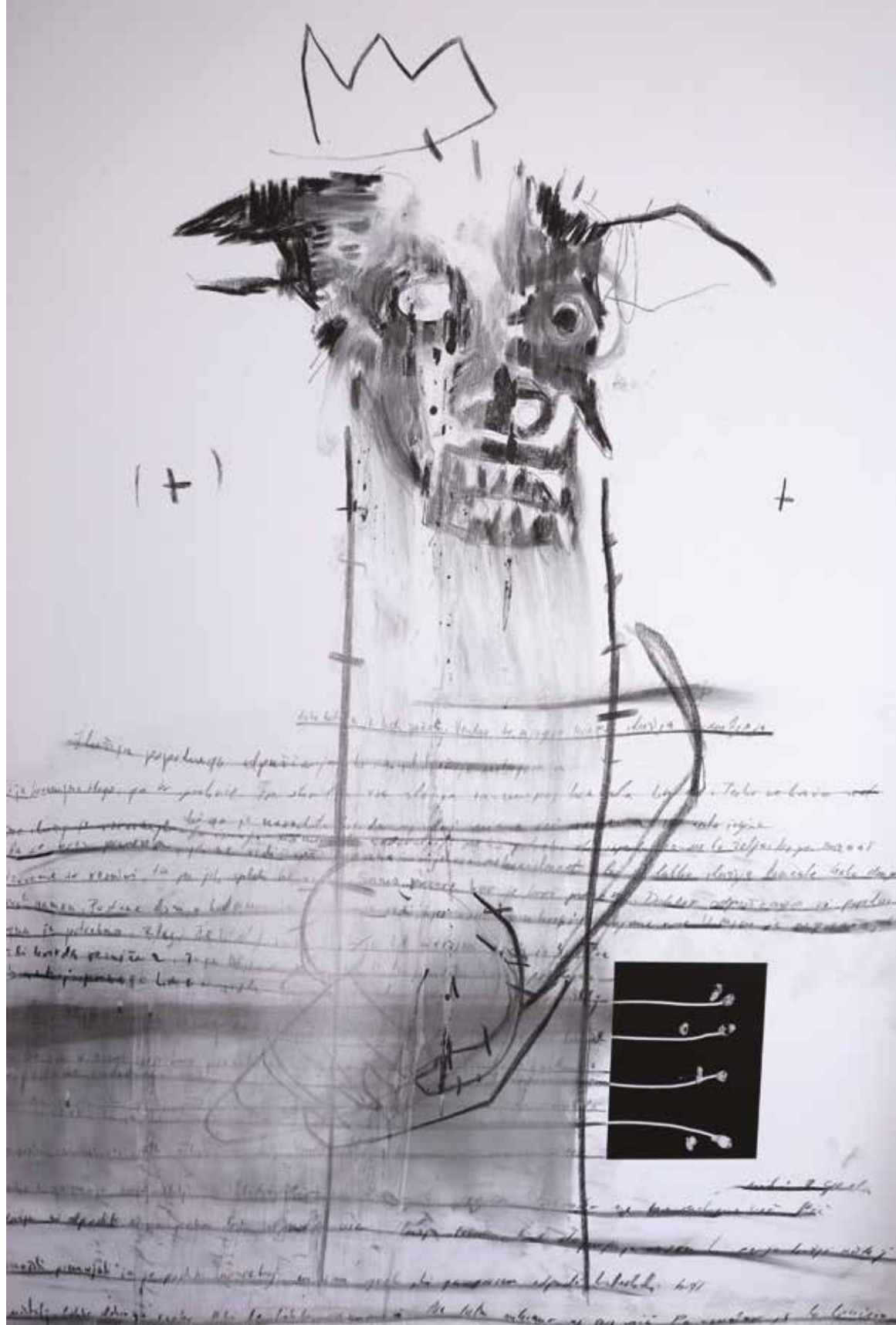


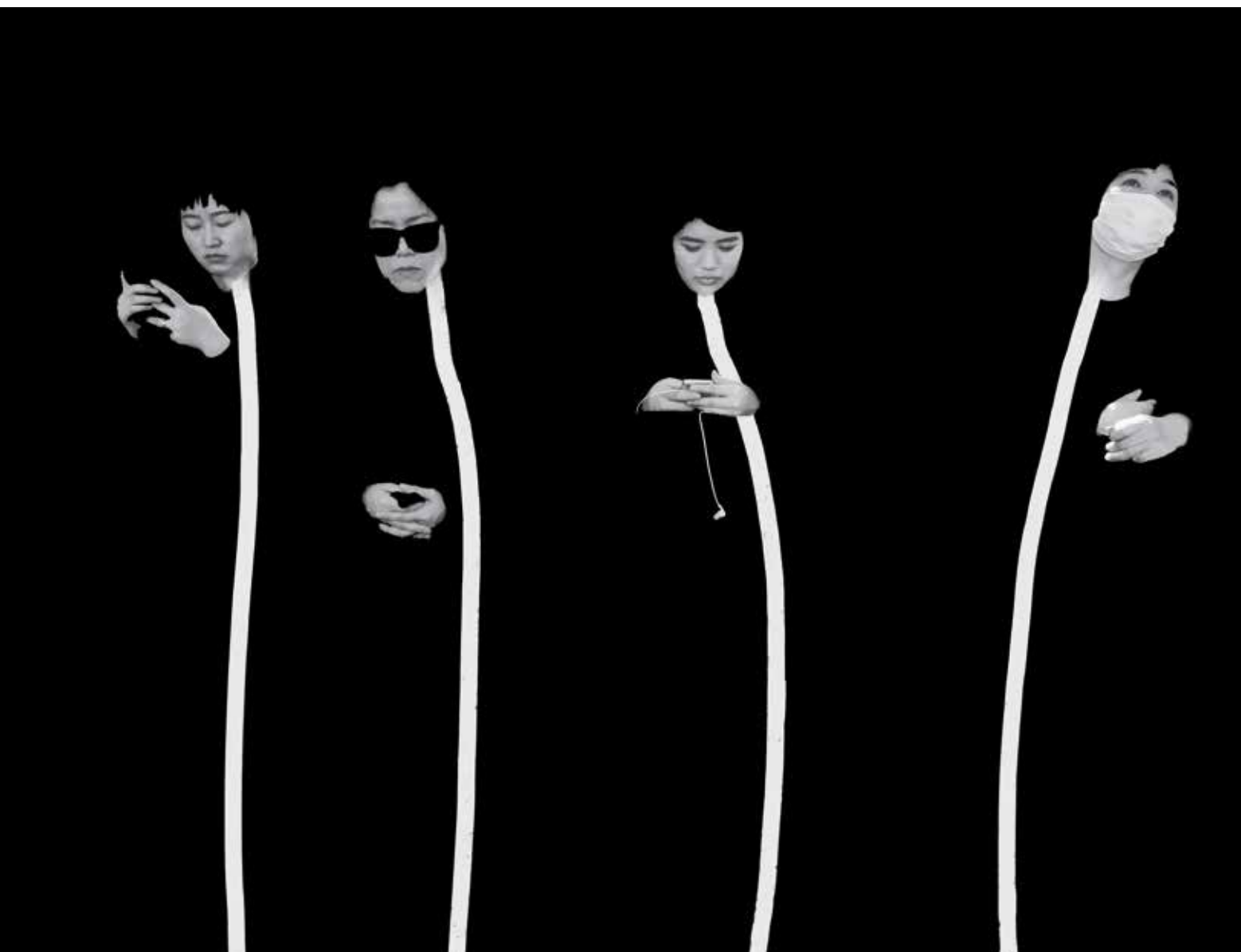
05. Nič je res, 2021, fotomontaža, 20 × 30 cm



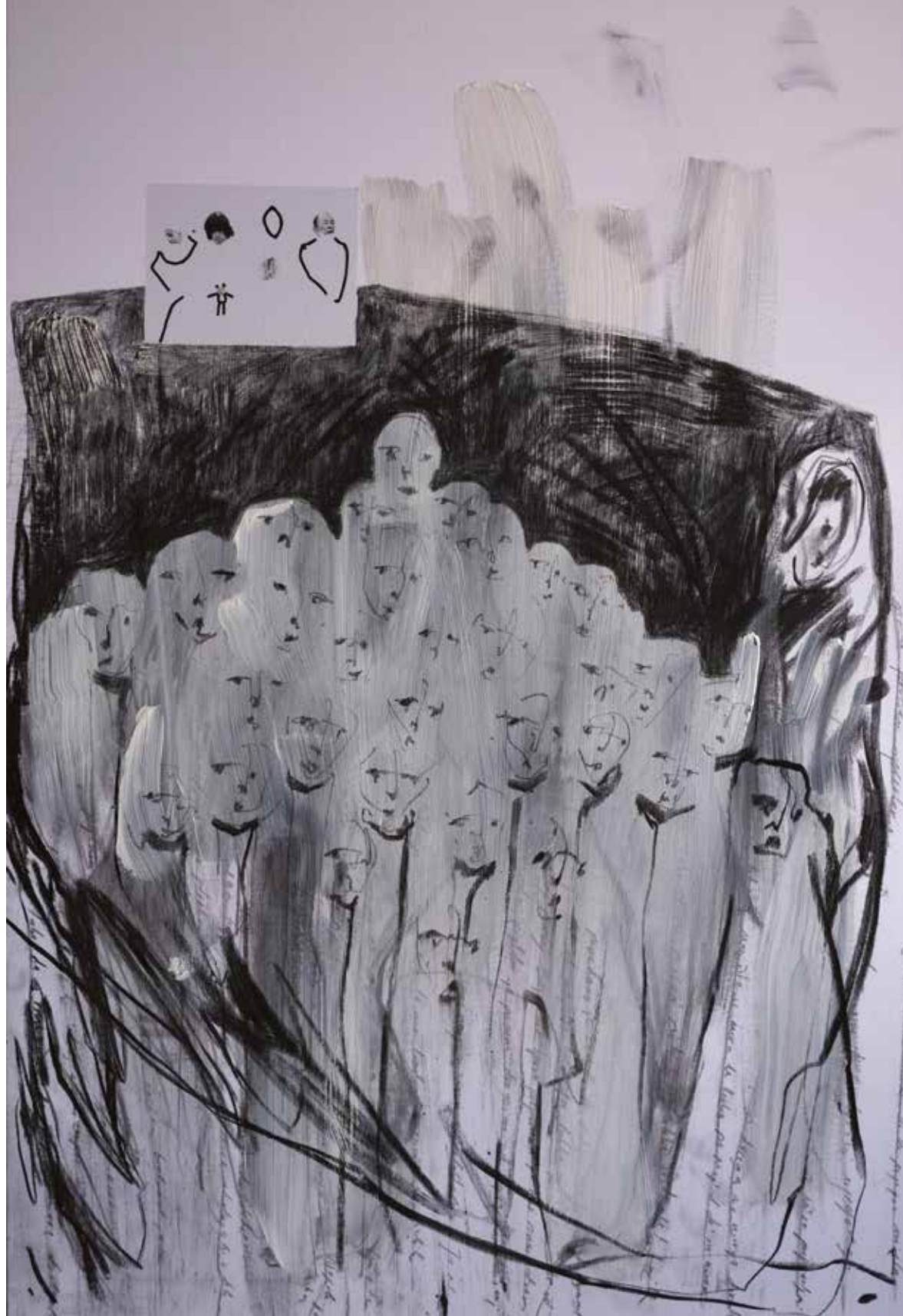
06. Nič je res, 2021, mešana tehnika (digitalni print, oglje), 70 × 100 cm

07. Nič je res, 2021,
mešana tehnika
(digitalni print, oglje),
100 x 70 cm





08. Nič je res, 2021, fotomontaža, digitalni print na platno, 10 × 15 cm



09. Nič je res, 2021,
fotomontaža, digitalni
print na platno, akril,
15 × 10 cm

Maja
Šivec
Špela
Kobal

Kolofon

Naslov kataloga: Maja Šivec / Špela Kobal
Katalog izdal: DLUM, Trg Leona Štuklja 2, Maribor
Založnik: DLUM, Maribor
Zanj: dr. h. c. Vojko Pogačar

Avtorica besedila: Kristina Prah
Oblikovanje in tehnično urejanje: Vojko Pogačar
Avtorice fotografij: Maja Šivec, Špela Kobal

Način dostopa (URL): https://www.dlum.si/application/files/3316/2850/9743/2021_Katalog_Sivec-Kobal-3-web-mM.pdf

Razstava v galeriji DLUM, Židovska ulica 10, Maribor
Izid: Maribor, julij 2021

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

75(497.4):929Šivec M.(083.824)
75(497.4):929Kobal Š.(083.824)

ŠIVEC, Maja

Maja Šivec, Špela Kobal [Elektronski vir] : Galerija DLUM, 21. 7. – 6. 8. 2021 / [avtorica besedila Kristina Prah ; avtorici fotografij Maja Šivec, Špela Kobal]. – Maribor : DLUM, 2021

COBISS.SI-ID 71041027

sponzorji:



